

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ВТОР ОДДЕЛ

**ПРЕДМЕТ ПУЦКО ПЕТРОЛ УВОЗ-ИЗВОЗ ДООЕЛ против СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

(Апликација бр. 6381/20)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

10 февруари 2026 година

Оваа пресуда е конечна, но може да подложи уредничка ревизија.

Во предметот Пуцко Петрол увоз-извоз ДООЕЛ против Северна Македонија,

Европскиот суд за човекови права (Втор оддел), заседавајќи како Комитет составен од:

Петер Пацолеј, *Претседател*,
Јован Илиевски,
Јуха Лавапуро, *судиш*,

и Дороти фон Арним, *заменик Регистратор на одделот*,

Имајќи ги предвид:

Апликацијата (бр. 6381/20) против Република Северна Македонија поднесена до Судот согласно член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи („Конвенцијата“) на 22 јануари 2020 година од друштвото апликант, Пуцко Петрол увоз-извоз ДООЕЛ („друштвото апликант“), основано во 1999 година со регистрирано седиште во Пласница, застапувано од г-дин Н. Додевски, адвокат со канцеларија во Скопје;

Одлуката да ѝ се достави известување за апликацијата на Владата на Северна Македонија („Владата“) застапувана од нејзиниот агент, г-а Д. Цонова;

Опсервациите на страните;

По расправата зад затворени врати на 20 јануари 2026 година,

Ја донесе следнава пресуда, усвоена на тој датум:

МАТЕРИЈА НА ПРЕДМЕТОТ

1. Предметот се однесува на неизвршување конечна и извршна пресуда во корист на друштвото апликант против државен студентски дом („должникот“).

2. На 11 мај 2016 година, претседателот на Основниот суд Скопје 2, постапувајќи по барањето на должникот, одлучил дека конечна одлука против должникот може да се изврши само во однос на вишокот средства што ги надминуваат минималните неопходни средства кои се потребни за извршување на обврските на должникот, како што било утврдено со експертскиот извештај - вештачење (во натамошниот текст „одлука за вишок средства“). Друштвото апликант не било странка во таа постапка. Последователно, во 2018 и 2019 година биле донесени три одлуки за вишок средства со истите минимални неопходни средства, но во однос на други доверители во врска со различни постапки за извршување.

3. На 6 декември 2018 година, Основниот суд Скопје 2 го усвоил побарувањето на друштвото апликант против должникот во врска со неплатени фактури во износ од 2.957.988 денари ((МКД) – приближно 48.000 евра (ЕУР)) („спорниот долг“). Пресудата станала конечна на 21 декември 2018 година и извршна на 31 декември 2018 година. Бидејќи долгот останал неплатен, на 26 февруари 2019 година издаден бил налог за извршување во согласност со таа пресуда.

4. На датумот на кој бил издаден налогот за извршување (26 февруари 2019 година), извршена била уплата во износ од 121.120 денари (приближно 2.000 евра) на друштвото апликант во однос на настанатите трошоци во горенаведената постапка (видете став 3 погоре). На 8 јули 2019 година, извршена била втора уплата од 11.946 денари (приближно 200

ПУЦКО ПЕТРОЛ УВОЗ-ИЗВОЗ ДООЕЛ против СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ПРЕСУДА

евра) на

друштвото апликант во однос на една фактура која е наведена во пресудата донесена во таа постапка (видете став 3 погоре).

5. На 22 јули 2019 година, друштвото апликант било информирано од судски извршител дека пресудата од 6 декември 2018 година сè уште не е извршена поради одлуката за вишок (видете став 2 погоре).

6. На 31 декември 2019 година износ од 166.074 денари (приближно 2.700 евра) му биле исплатени на друштвото апликант во однос на настанатите трошоци во различни постапки за извршување.

7. На 27 април 2021 година, друштвото апликант и должникот склучиле договор за отплата на долгот за регулирање на отплатата на спорниот долг и друг долг кој произлегол од различен сет на постапки за извршување, заедно со каматата за истите („првиот договор“). Врз основа на финансиски извештај, вкупниот долг на должникот во однос на друштвото апликант бил утврден во износ од 7.830.205 денари (приближно 127.000 евра). На 3 јуни 2021 година извршена била уплата во износ од 1.000.000 денари (приближно 16.200 евра) на друштвото апликант согласно првиот договор.

8. На 25 февруари 2022 година, страните склучиле втор договор за отплата на долговите опфатени со првиот договор и два други долга што произлегле од договорите за купопродажба склучени меѓу страните, заедно со камата за истите („вториот договор“). Врз основа на финансиски извештај, вкупниот долг на должникот во однос на друштвото апликант во овој случај бил утврден во износ од 9.399.333 денари (приближно 152.000 евра). На 1 март 2022 година тој договор бил одобрен од нотар. Следниот ден, друштвото апликант го повлекол налогот за извршување од 26 февруари 2019 година (видете став 3 погоре).

9. Должникот последователно му извршил осум уплати на друштвото апликант. Една од тие уплати била извршена само врз основа на вториот договор, а преостанатите седум уплати биле направени врз основа на различни фактури (не се споменати во пресудата од 6 декември 2018 година) и неодреден договор за отплата на долг.

10. Се чини дека на друштвото апликант му бил исплатен вкупен износ од 5.732.250 денари (приближно 93.000 евра) од страна на должникот врз основа на различните основи споменати во ставовите 4, 6-9 погоре.

11. Друштвото апликант покренало втор сет постапка за извршување врз основа на вториот договор. На 20 септември 2022 година, бил издаден нов налог за извршување. Се чини дека дел од долгот опфатен со вториот договор, вклучително дел од спорниот долг, останал неплатен на датумот на кој последните произнесувања на страните беа доставени до Судот (28 февруари 2024 година). На 28 септември 2022 година донесена е уште една одлука за вишок средства во однос на друштвото апликант во врска со вториот сет на постапка за извршување со истите минимални неопходни средства, како тие во одлуките наведени во став 2 погоре. Друштвото апликант не поднело жалба против таа одлука.

12. Друштвото апликант истакналло жалбени наводи согласно член 6 став 1 од Конвенцијата за неизвршување на пресудата од 6 декември 2018 година во врска со спорниот долг во прашање. Исто така, истакнал наводи согласно член 13 од Конвенцијата за недостаток на ефикасен правен лек за оспорување на одлуката за вишок средства и на недостаток на ефективен лек кој ќе обезбеди извршувањето на пресудата во негова корист. На крај, истакнал наводи дека неизвршувањето го повредило неговото право на мирно уживање од неговиот имот, како што е загарантирано со член 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенцијата.

ОЦЕНКА НА СУДОТ

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 6 § 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

13. Друштвото апликант, повикувајќи се на член 6 став 1 од Конвенцијата, се жали за неизвршување на конечната домашна пресуда во негова корист.

A. Допуштеност

14. Владата тврдеше дека друштвото апликант не успеало да го информира Судот за одредени релевантни фактички случувања во врска со уплатите кои му биле извршени на друштвото апликант пред и по поднесувањето на оваа апликација (видете ставови 4 и 6-11 погоре). Според Владата, ова претставувало злоупотреба на правото на индивидуална апликација. Тврдеше дека информациите што ги задржало и не ги споделило друштвото апликант се однесуваат на самата суштина на апликацијата и дека Судот треба да ја отфрли апликацијата согласно член 35 став 3 (а) од Конвенцијата.

15. Друштвото апликант тврдеше дека не ги сокрило релевантните информации од Судот. Посочи дека само една од уплатите во износ од 11.946 денари (приближно 200 евра) била извршена за спорниот долг (видете став 4 погоре), додека преостанатите уплати не биле поврзани со истиот. Понатаму, првиот и вториот договор (видете ставови 7 и 8 погоре) никогаш не биле извршени.

16. Судот се повикува на општите начела во врска со злоупотребата на правото на индивидуална апликација утврдени во неговата судска пракса (видете *Савикис и други против Латвија* [GC], бр. 49270/11, § 149, 9 јуни 2022 година, и судската пракса цитирана таму). Во овој случај, навистина е жално што друштвото апликант не го информирало Судот за одредени факти, особено за уплатите наведени во ставовите 4, 7 и 9 погоре. Сепак, само уплатите наведени во став 4 погоре биле директно поврзани со спорниот долг во прашање. Тие уплати (приближно 2.200 евра) се однесуваат само на мал дел од спорниот долг (48.000 евра; споредете *Бихорац Хајдараџиќ против Србија* (одлука) [Комитет], бр. 34929/16, 6 ноември 2018 година, на која се повикува Владата). Судот не може со сигурност да утврди дали преостанатите уплати се однесуваат на спорниот долг за кој станува збор. Оттука, не може да утврди дали друштвото апликант не открило информации во врска со самата суштина на овој случај или дека имало намера да го доведе во заблуда Судот. Соодветно на тоа, Судот го отфрла приговорот

на Владата во врска со злоупотребата на правото на индивидуална апликација.

17. Владата понатаму тврди дека друштвото апликант не успеало да го оспори преку правен лек за должина на постапката пред Врховниот суд времетраењето на извршната постапка што според нив би резултирало со налог за забрзување. Во овој поглед, Судот потсетува дека за да биде ефективен правниот лек, тој мора да може директно да ја поправи спорната состојба (видете *Вучковиќ и други против Србија* (прелиминарен приговор) ([GC], бр. 17153/11 и 29 други, § 74, 25 март 2014 година). Во овој случај, Судот забележува дека дури и ако друштвото апликант го искористило правниот лек за должина на постапката што би резултирало со налог за забрзување од страна на Врховниот суд, извршувањето на пресудата би било можно само кога и ако средствата на должникот го надминале прагот утврден во горенаведените одлуки за вишок средства (видете ставови 2 и 11), што зависело исклучиво од него. Според тоа, Судот не е убеден од тврдењата на Владата дека правниот лек за должина на постапката пред Врховниот суд можел директно да ја поправи спорната состојба. Затоа, Судот го отфрла приговорот на Владата во врска со неисцрпувањето на домашниот правен лек за должина на постапката.

18. Владата на крај тврдеше дека друштвото апликант не го испочитувало рокот од шест месеци. Во овој поглед, Судот се повикува на општите начела во врска со рокот од шест месеци, применливи во релевантното време, утврдени во неговата судска пракса (видете *Канавакиuolo и други против Италија*, бр. 51567/14 и 3 други, § 282, 30 јануари 2025 година). Судот забележува дека во овој случај друштвото апликант ја поднело апликацијата до Судот во рок од шест месеци од датумот на кој било информирано за невозможност за спроведување на пресудата во негова корист (видете став 5 погоре). Судот понатаму забележува дека, како што тврди самата Влада, дополнителните одлуки (видете ставови 2 и 11) не го спречуваат законски извршувањето и друштвото апликант сè уште можело да има разумно очекување дека пресудата може да се спроведе. Сепак, не можело да предвиди дали и кога средствата на должникот ќе го надминат прагот утврден во одлуките за вишок средства. Според тоа, овој случај се однесува на неизвршување, до ден денес, на конечна домашна пресуда што претставува континуирана ситуација (споредете *Лолик против Србија*, бр. 44095/06, § 23, 22 октомври 2013 година). Следува дека Судот мора да го отфрли приговорот на Владата во овој поглед.

19. Судот смета дека оваа жалба не е очигледно неоснована во смисла на член 35 § 3 (а) од Конвенцијата, ниту пак врз која била друга основа. Затоа мора да се прогласи за прифатлива.

Б. Основаност

20. Релевантните општи начела во врска со усогласеноста со член 6 од Конвенцијата во контекст на неизвршувањето на конечни и обврзувачки судски пресуди се сумирани во *Бурдов против Русија* (бр. 2) (бр. 33509/04, §§ 65-70, ECHR 2009, и случаите цитирани таму).

21. Во овој случај, пресудата во корист на друштвото апликант е донесена од домашниот суд на 6 декември 2018 година и станала извршна на 31 декември 2018 година, досудувајќи му на апликантот 2.957.988 денари од должникот, односно државно управувана институција (видете став 3 погоре). Судот забележува дека не било спорно меѓу страните дека до денес таа пресуда не е целосно извршена.

22. Страните оспорија колку од долгот во прашање всушност бил исплатен. Во таа смисла, Судот забележува дека од поднесоците на страните произлегува дека само две уплати, во износ од 121.120 денари и 11.946 денари (видете став 4 погоре), биле јасно поврзани со спорниот долг во прашање.

23. Владата тврди дека вкупниот износ што должникот му го уплатил на друштвото апликант во однос на неговите различни долгови го надминал износот на спорниот долг (видете ги ставовите 4 и 6-10 погоре). Сепак, Судот забележува дека Владата не тврди дека спорниот долг бил отплатен во целост. Всушност, некои од тие уплати биле извршени врз основа на други долгови на државата кон друштвото апликант. Иако не може да се исклучи фактот дека дел од плаќањата можеби биле наменети за покривање на дел од спорниот долг, страните не дале јасни тврдења во тој поглед.

24. Имајќи го предвид фактот дека Владата не тврди дека спорниот долг бил отплатен, ниту во целост, ниту барем во голема мера, и врз основа на материјалот што му беше доставен, Судот заклучува дека пресудата од 6 декември 2018 година, која е предмет на овој случај, не е извршена и дека значителен дел од спорниот долг во прашање (видете ги ставовите 21 и 22 погоре) останал неисплатен до денес.

25. Владата тврди дека одлуката за вишок средства, како и последователно донесените одлуки (видете ставови 2 и 11 погоре), биле во насока на легитимната цел за заштита на јавниот интерес и обезбедување континуирана работа на должникот, кој бил државна институција. Владата понатаму тврди дека тие одлуки само го одложиле извршувањето, но не го направиле невозможно.

26. Во врска со ова, Судот повторува дека, според неговата воспоставена судска пракса, државен орган не може да се повикува на недостаток на средства како изговор за неисполнување на долгот по пресуда (видете *Бурдов*, цитирано погоре, § 70). Секако, одложувањето на извршувањето на пресудата може да е оправдано во одредени околности. Сепак, тоа не смее да ја наруши суштината на правото заштитено со член 6 став 1 од Конвенцијата (видете *Имобилиаре Сафи против Италија* [GC], бр. 22774/93, став 74, ECHR 1999-V)

27. Во овој случај, пресудата од 6 декември 2018 година сè уште не била извршена во голема мера до 28 февруари 2024 година, датумот на кој последните поднесоци на странките му беа доставени на Судот. Дури и ако ги прифати аргументите на Владата во врска со легитимноста на целта што се планирала да се постигне, Судот смета дека одложувањето на извршувањето на пресудата било такво што ја нарушило самата суштина на правата на друштвото апликант согласно член 6 став 1 од Конвенцијата.

28. Судот тврди дека извршувањето на пресудата за која станува збор не било воопшто сложено (видете *Бурдов*, цитиран погоре, § 66), бидејќи со пресудите се барало исплата само на одредена сума пари. Покрај тоа, нема индикации дека самото друштвото апликант го попречило процесот на спроведување на кој било начин.

29. Судот понатаму забележува дека должникот, студентски дом во државна сопственост кој бил страна во домашната постапка, имал обврска да ги преземе сите потребни мерки за да осигури дека потребните средства се достапни со цел да се подмири долгот на државата (споредете исто, §§ 69-70). Сепак, наместо да го подмири долгот, тој постојано барал одлуки од домашниот суд за да се утврди нивото на неопходни средства кои се потребни за извршување на неговите обврски (видете ставови 2 и 11 погоре). Судот смета дека тоа било во спротивност со обврската на државата според Конвенцијата да го гарантира правото на друштвото апликант за целосно спроведување на обврзувачка и извршна судска одлука во разумен рок.

30. Судот заклучува дека државните органи не успеале да ги преземат потребните мерки за спроведување на пресудата во корист на друштвото апликант во целост и навремено. Оттука, има повреда на член 6 став 1 од Конвенцијата.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 1 ОД ПРОТОКОЛОТ БР. 1 НА КОНВЕНЦИЈАТА

31. Судот смета дека оваа жалба не е очигледно неоснована во смисла на член 35 став 3 (а) од Конвенцијата, ниту пак, имајќи ги предвид наодите погоре (видете ги ставовите 14-18), е недопуштена по други основи. Затоа, мора да се прогласи за допуштена.

32. Судот смета дека неможноста на државата да ја спроведе конечната пресуда донесена во полза на друштвото апликант претставува мешање во неговото право на мирно уживање на неговата сопственост, како што е предвидено во првата реченица од првиот став од член 1 од Протоколот бр. 1 кон Конвенцијата (споредете *Бурдов*, цитиран погоре, § 87, и случаите цитирани таму“).

33. Од причините наведени погоре во однос на член 6 од Конвенцијата, Судот смета дека горенаведеното мешање не е оправдано во околностите на овој случај (видете, *мутатис мутандис, Р. Качанор и други против Србија*, бр. 2269/06 и 5 други, §§ 119-20, 15 јануари 2008 година).

34. Според тоа, има повреда на член 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенцијата.

III. ПРЕОСТАНАТИ ЖАЛБЕНИ НАВОДИ

35. Друштвото апликант, исто така, истакна жалбени наводи според член 13 од Конвенцијата за недостаток на ефикасен правен лек за оспорување на одлуката за вишок средства (видете став 2 погоре) и на недостаток на ефективен лек кој ќе обезбеди извршувањето на пресудата во негова корист.

36. Имајќи ги предвид фактите од случајот, поднесоците на странките и горенаведените наоди, Судот смета дека ги разгледал главните правни прашања што ги покренува случајот и дека нема потреба посебно да одлучува за допуштеноста и основаноста на преостанатите жалбени наводи на друштвото апликант (видете *Центар за правни ресурси во име на Валентин Кампеану против Романија* [GC], бр. 47848/08, § 156, ECHR 2014).

ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

37. Друштвото апликант побарува 74.598 евра (ЕУР) за материјална штета, сума што наводно одговара на износот на преостанатиот износ од неплатениот долг плус камата која се акумулирала на тој износ помеѓу 23 април 2021 година и 25 јануари 2024 (датумот на кој се поднесени поднесоците).

38. Тоа исто така побара 1.969 евра во однос на трошоците кои се настанати во домашната постапка и 1.439 евра за трошоците направени пред Судот.

39. Владата тврдеше дека бараните износи се прекумерни и не се доволно поткрепени. Понатаму тврдеше дека е можно да се постигне спогодба меѓу странките.

40. Во однос на побараната материјална штета, Судот повторува дека најсоодветната форма на надомест во случаи на неизвршување е да се осигури целосно спроведување на предметните домашни пресуди (видете, на пример, *Марија Михалаче против Романија*, бр. 68851/16, § 80, 30 јуни 2020 година). Понатаму потсетува дека тужената држава првенствено е должна да ги избере средствата што ќе ги користи во нејзиниот домашен правен поредок за да ја исполни нејзината законска обврска според член 46 од Конвенцијата (видете *Шофман против Русија*, бр. 74826/01, § 53, 24 ноември 2005 година, со дополнителни упатувања). Во овој случај, тужената држава има неразрешена обврска да ја спроведе конечната пресуда во однос на која Судот утврдил прекршување на член 6 од Конвенцијата и член 1 од Протоколот бр. 1 кон Конвенцијата. Затоа, Судот смета дека Владата мора да осигури, со соодветни средства, извршување на неспроведената пресуда (споредете, на пример, *Куник и други против Босна и Херцеговина*, бр. 68955/12 и 15 други, § 37, 14 ноември 2017 година).

41. Судот забележува дека апликантот не поднел никакви барања во врска со нематеријална штета. Според тоа, не доделува надомест во овој поглед.

42. Што се однесува до побараниот износ во однос на трошоците и издатоците направени во домашната постапка, овој износ му бил исплатен на друштвото апликант на 26 февруари 2019 година, како што е потврдено со поднесоците на Владата (видете став 4 погоре). Според тоа, Судот не досудува никаков надомест во овој поглед.

43. На крај, имајќи ги предвид документите што ги поседува, Судот смета дека е разумно да го досуди целиот износ што го бара друштвото апликант врз основа на трошоците и издатоците направени во постапката пред Судот, односно 1.439 евра, плус каков било данок што може да му се наплати на друштвото апликант.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ, ЕДНОГЛАСНО,

1. *Ги прогласи* жалбените наводи според член 6 од Конвенцијата и член 1 од Протоколот бр. 1 кон Конвенцијата за допуштени;
2. *Утврди* дека има повреда на член 6 § 1 од Конвенцијата;
3. *Утврди* дека има повреда на член 1 од Протоколот бр. 1 кон Конвенцијата;
4. *Утврдува* дека нема потреба да се испитува допуштеноста и основаноста на жалбените наводи согласно член 13 од Конвенцијата;
5. *Утврди*
 - (а) дека тужената држава ќе осигури, со соодветни средства, во рок од три месеци, спроведување на конечната домашна пресуда и, освен тоа, во истиот тој рок ќе му исплати на друштвото апликант сума од 1.439 евра (илјада четиристотини триесет и девет евра), плус кој било данок што може да му се наплати на друштвото апликант, во однос на трошоци и издатоци, кои треба да се конвертираат во валутата на тужената држава по курсот што се применува на датумот на исплатата; и
 - (б) дека од истекот на горенаведените три месеци до исплатата ќе се плаќа проста камата на горенаведениот износ по стапка еднаква на маргиналната каматна стапка за позајмување на Европската централна банка за време на периодот на неплаќање плус три процентни поени,
6. *Го отфрли* остатокот од барањето на друштвото апликант за правичен надомест.

Изготвено на англиски јазик и доставено во писмена форма на 10 февруари 2026 година, согласно член 77 ставови 2 и 3 од Правилникот на Судот.

Дороти фон Арним
Заменик Регистратор

Петер Пацолел
Претседател